

รามคำราบาย

ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑

บทบรรณาธิการ

คำตาม ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาภัยก้า อนุญาตให้ภัยก้าในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาระบุวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาระบุวันที่ ๖๖๑/๒๕๖๔

จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้ ก. ผู้พิพากษาที่พิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ อนุญาตให้จำเลยภัยก้าในปัญหาข้อเท็จจริงได้ พร้อมกับคำฟ้องภัยก้าที่ขอให้รองการลงโทษ แต่ปรากฏว่า ย. ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ และมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลาภัยก้าลงชื่อในคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ และมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยขยายระยะเวลาภัยก้าในปัญหาข้อเท็จจริง การอนุญาตให้ภัยก้าดังกล่าวจึงไม่ชอบ เพราะ ย. มิใช่ผู้พิพากษาที่พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้น จึงไม่อาจอนุญาตให้ภัยก้าในปัญหาข้อเท็จจริงได้ตาม ป.ว.อ. มาตรา ๒๗๑ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่รับภัยก้าของจำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.ว.อ. อันว่าด้วยภัยก้า ศาลภัยก้ายกขึ้นอ้างและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๗๕

คำตาม โดยที่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหาความผิดฐานร่วมกับลักษณะที่เป็นภัยก้าที่ปรากฏในทางพิจารณาพึงได้ว่าจำเลยกระทำการทำความผิดฐานรับของโจ ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยข้อหารับของโจได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาระบุวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาระบุวันที่ ๑๙๕๘/๒๕๖๔

ภัยก้าของจำเลยที่ ๑ ในปัญหาข้อกฎหมายว่า ศาลล่างทั้งสองไม่มีอำนาจลงโทษจำเลยที่ ๑ ในข้อหาความผิดฐานรับของโจเพราะพนักงานสอบสวนไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยที่ ๑ และไม่ได้ทำการสอบสวนจำเลยที่ ๑ ในข้อหาความผิดฐานรับของโจทั้งเป็นการพิพากษานอกเหนือฟ้องและคำขอท้ายฟ้อง กับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในฟ้องแตกต่างกับข้อเท็จจริงในทางพิจารณาในข้อสาระสำคัญจนไม่อาจจะรับฟังลงโทษจำเลยที่ ๑ ได้แม่จำเลยที่ ๑ จะมิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลอุทธรณ์ภาค ๑ แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยที่ ๑ มีสิทธิยกปัญหานี้ขึ้นภัยก้าได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา ๒๗๕

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ ในข้อหาความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์โดยใช้yanพาหนะเพื่อความสะดวกแก่การลักทรัพย์ การพาทรัพย์นั้นไป และเพื่อให้พ้นจากภาระจับกุม ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาฟังได้ว่าจำเลยที่ ๑ กระทำความผิดฐานรับของโจร ข้อแตกต่างดังกล่าวประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่าเป็นข้อแตกต่างในรายละเอียด มิให้ถือว่าต่างกันในข้อสาระสำคัญ ทั้งมิให้ถือว่าข้อที่พิจารณาได้ความนั้นเป็นเรื่องเกินคำขอหรือเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ประสงค์ให้ลงโทษ ประกอบกับจำเลยที่ ๑ นำสืบว่าไม่ได้อยู่ในที่เกิดเหตุและไม่เคยรู้จักกับ ส. ซึ่งกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้องมาก่อน แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ไม่ได้หลงต่อสู้ศาลล่างทั้งสองมีอำนาจลงโทษจำเลยที่ ๑ ข้อหารับของโจรได้ตามข้อเท็จจริงที่ได้ความจากทางพิจารณา ส่วนการที่พนักงานสอบสวนมิได้แจ้งข้อกล่าวหาและสอบสวนจำเลยที่ ๑ ข้อหาความผิดฐานรับของโจรเป็นเรื่องที่กฎหมายห้ามมิให้พนักงานอัยการนำคดีมาฟ้องในข้อหาดังกล่าวเท่านั้น

คำตาม ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานยกยก ก่อนโจทก์ยื่นฎีกา ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกชี ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตขอหนีไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารวบรวมไว้ดังนี้

คำพิพากษารวบรวมที่ ๒๙๗/๒๕๖๓

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์นายจ้างตาม พ.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑) รวม ๕๘ กรรม และฐานลักทรัพย์ของนายจ้างในเวลากลางคืน ตามมาตรา ๓๓๕ (๑) (๑) รวม ๑๕ กรรม อันเป็นความผิดอาญาแห่งเดียว และศาลมีคำสั่งลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์ของนายจ้างตามมาตรา ๓๓๕ (๑) รวม ๗๓ กรรม แต่เมื่อศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วได้ความว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานยกยกตาม พ.อ. มาตรา ๓๓๕ จึงพิพากษายังคงลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความตาม พ.ว.อ. มาตรา ๑๗๒ วรรคสองและวรรคสาม ฉะนั้น เมื่อยังไม่มีคำพิพากษาศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ก็ต้องถือว่าคดินี้เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวตามที่ศาลอุทธรณ์พิพากษา การที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกชีต่อศาลมีคำสั่งก่อนโจทก์ยื่นฎีกาและศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกชีแล้วนั้น สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยื่นระหว่างนับไปตาม พ.ว.อ. มาตรา ๓๙ (๒) และจำนวนคดีไปแล้ว ดังนั้น คำพิพากษาศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกชีแล้วนั้น คำพิพากษาศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกชีแล้วนั้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่โจทก์จะยื่นคดค้านได้อีก

คำถ้าม ราชฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวนেองกับคดีอาญาต่อศาลแขวงต้องคำนึงหรือไม่ว่าโจทก์ขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด

หากศาลแขวงไม่รับฟ้องคดีอาญาหรือพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญาจะรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยการนิจฉัยไว้ดังนี้ .

คำพิพากษาภัยการที่ ๑๖๒/๒๕๖๔

การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวนেองกับคดีอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๐ ให้ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีแพ่งรวมไปกับคดีอาญาและให้ศาลมีพิจารณาคดีอาญาพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งไปในคราวเดียวกันในกรณีที่ศาลมีพิจารณาคดีอาญา รับฟ้องคดีส่วนอาญาไว้พิจารณาแล้ว แม้โดยปกติหากศาลมั้นเป็นศาลแขวงซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๒๕ (๑) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคารหัสพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาทก็ตาม ศาลมั้นก็มีอำนาจรับฟ้องคดีส่วนแพ่งดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษาโดยไม่จำต้องคำนึงว่าโจทก์ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนเป็นจำนวนเงินมากน้อยเพียงใด แม้โจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนเกินกว่าอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงก็ตาม

ในกรณีที่ศาลมีพิจารณาคดีอาญาไม่รับฟ้องคดีส่วนอาญา ไว้พิจารณาหรือพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญา การพิจารณาว่าศาลแขวงมีอำนาจรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาพิพากษาหรือไม่ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยเขตอำนาจศาล ตามมาตรา ๒ (๑) ว่าศาลมั้นมีอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมหรือไม่โดยศาลแขวงคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคารหัสพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสามแสนบาท ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญา และโจทก์ขอให้บังคับจำเลยชำระค่าสินใหม่ทดแทนเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเกินกว่าอำนาจของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลแขวงจะรับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณาพิพากษา การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายกฟ้องคดีส่วนแพ่ง เท่ากับต้องให้ศาลชั้นต้นรับฟ้องคดีส่วนแพ่งที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้นไว้พิจารณา จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว ศาลมีภาระพิพากษาแก้เป็นว่าไม่รับฟ้องคดีส่วนแพ่งไว้พิจารณา

คำถ้าม การอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำขอให้พิจารณาคดีใหม่ โดยขอให้ศาลอุทธรณ์กลับคำสั่งศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งใหม่ตามลำดับขั้นตอนการดำเนิน

กระบวนการพิจารณาตามกฎหมาย ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางพร้อมอุทธิณูตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๒๙ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษายืนยันใจฉันไว้ดังนี้

คำพิพากษายืนยันที่ ๖๐๐/๒๕๖๗

ป.ว.พ. มาตรา ๒๒๙ บทบัญญติดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะกรณีอุทธิณูตามคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดตัดสินคดีของศาลชั้นต้น ตลอดจนการอุทธิณูตม์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่มีผลกระทบต่อคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งขาดตัดสินคดีของศาลชั้นต้นเท่านั้น

ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบโดยโจทก์ไม่ได้แตลงเพื่อดำเนินการในส่วนที่ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องแก่จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ตามคำสั่งศาล และจำเลยที่ ๒ ไม่ได้จงใจขาดนัดยื่นคำให้การขอให้พิจารณาคดีใหม่ ศาลชั้นต้นพิเคราะห์คำร้องแล้วเห็นว่า จำเลยที่ ๒ มาศาลในวันดังกล่าวและแตลงขอเลื่อนคดีทั้งลงชื่อทราบวันนัดไว้แล้ว แม่โจทก์ไม่แตลงเรื่องการส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ ก็ไม่ใช่เหตุที่จะสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง ส่วนวันนัดทนายโจทก์จะแจ้งจำเลยที่ ๒ ว่าไม่ต้องเข้าห้องพิจารณาหรือไม่ ไม่ใช่การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลกรณีจึงไม่อาจรับฟังว่า จำเลยที่ ๒ ไม่จงใจขาดนัด มีคำสั่งให้ยกคำร้องการที่จำเลยที่ ๒ อุทธิณูตม์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ศาลอุทธิณูตภาค ๙ กลับคำสั่งของศาลชั้นต้น ให้ศาลมีคำสั่งใหม่ตามลำดับขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมาย ซึ่งหากศาลอุทธิณูตภาค ๙ พิจารณาเห็นชอบด้วยตามข้ออุทธิณูตของจำเลยที่ ๒ ศาลอุทธิณูตภาค ๙ ก็จะพิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น และให้ศาลมีคำสั่งใหม่ขอให้พิจารณาคดีใหม่ของจำเลยที่ ๒ ไว้พิจารณาและไต่สวนพยานของจำเลยที่ ๒ แล้วมีคำสั่งไปตามรูปคดีว่าจะอนุญาตให้จำเลยที่ ๒ พิจารณาคดีใหม่หรือไม่ ศาลอุทธิณูตภาค ๙ ไม่อาจพิจารณาและอนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่ได้ เพราะยังไม่มีข้อเท็จจริงที่จะนำมาวินิจฉัยว่ากระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นเกิดขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ การอุทธิณูตม์คำสั่งของจำเลยที่ ๒ ในขั้นนี้ไม่มีผลโดยตรงต่อคำพิพากษาศาลมีคำสั่งให้สืบผลบังคับแต่อย่างใด จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่โจทก์ตามคำพิพากษาศาลมีคำสั่งมาวางศาลพร้อมอุทธิณูตตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๒๙

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ